

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 56 0 Rs 082216 25 Rev
Sarajevo, 30.10.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Jasminke Kubat, kao predsjednice vijeća, Mirsade Čaušević-Dučić i Svjetlane Milišić-Veličkovski, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JU „Opća bolnica“ Konjic, Ulica Bolnička b.b., koga zastupa punomoćnik Femil Čurt, advokat iz Sarajeva, protiv tužene A.S. iz S..., koju zastupa punomoćnik Enver Baždar, advokat iz Sarajeva, radi naplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 101.486,08 KM odlučujući o reviziji tužitelja, protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 56 0 Rs 082216 25 Rsž od 16.07.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 30.10.2025. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se dopušta i usvaja, drugostepena presuda u odbijajućem dijelu zahtjeva za isplatu troškova mentorstva preinačava (stav drugi izreke), tako da se žalba tužene u tom dijelu odbija, a žalba tužitelja usvaja, te potvrđuje prvostepena presuda za isplatu iznosa od 7.875,00 KM na ime troškova mentorstva sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.05.2024. godine pa do isplate.

Obavezuje se tužena da tužitelju naknadi troškove revizijskog postupka u iznosu od 1.179,36 KM, u roku od 15 dana, koji počinje teći prvog dana nakon dostave prepisa presude tuženoj.

Odbija se zahtjev tužene za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Konjicu broj: 56 0 Rs 082216 24 Rs od 25.03.2025. godine prvim stavom izreke tužena je obavezana da tužitelju isplati dug po osnovu Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva broj: 01-40/2014 od 10.02.2014. godine u iznosu od 70.381,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.05.2024. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do isplate, u roku od 30 dana. Drugim stavom izreke tužbeni zahtjev preko dosuđenog iznosa je odbijen. Trećim stavom izreke tužena je obavezana da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.953,82 KM, u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 56 0 Rs 082216 25 Rsž od 16.07.2025. godine prvim stavom izreke žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda u pobijanom odbijajućem dijelu tužbenog zahtjeva potvrđena. Drugim stavom izreke žalba tužene je djelimično uvažena i prvostepena presuda preinačena, na način da je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 69.381,80 KM, dok je u preostalom dijelu žalba odbijena i prvostepena presuda potvrđena (za iznos od 1.000,00 KM, na ime troškova polaganja specijalističkog ispita

sa zakonskim zateznim kamatama). Trećim stavom izreke tužiteljica je obavezana da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.880,50 KM u roku od 30 dana.

Protiv drugostepene presude, u odbijajućem djelu za isplatu troškova mentorstva u iznosu od 7.875,00 KM, reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa pozivom na odredbu člana 237. stav 4. ZPP, te je predložio da se revizija dopusti, a potom usvoji, drugostepena presuda preinači, na način da se usvoji tužbeni zahtjev za iznos od 7.875,00 KM uz naknadu troškova za sastav revizije u iznosu od 1.179,36 KM ili da se drugostepena presuda ukine i predmet vrati drugom vijeću drugostepenog suda na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se revizija odbaci kao nedopuštena, odnosno odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 2.968,06 KM.

Prema odredbi člana 237. stav 4. tačka 1. ZPP revizijski sud može dopustiti reviziju zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito ako o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudareno s tim shvatanjem.

Odredbom člana 241. stav 2. ZPP-a propisano je da u povodu revizije iz člana 237. stav 3. ovog zakona, revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužbeni zahtjev za isplatu duga po osnovu Ugovora o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva broj: 01-40/2014 od 10.02.2014. godine u ukupnom iznosu od 101.486,08 KM, ali kako revident samo osporava odluku o isplati iznosa od 7.857,00 KM, koji se odnosi na troškove specijalizacije, to je ista predmet ispitivanja u ovoj revizijskoj fazi postupka.

Revizija je dopuštena i osnovana u odnosu na osporeni dio odluke o isplati iznosa od 7.857,00 KM.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je, u bitnom, sljedeće činjenično stanje:

- da su tužitelj kao poslodavac i tužena, kao zaposlenik, zaključili Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj: 01-05/2011 od 04.01.2011. godine, po kojem je tužena raspoređena na poslove i radne zadatke doktora opće prakse,

-da je rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj: 06-34-129/14 od 05.02.2014. godine tuženoj odobrena specijalizacija iz ginekologije i akušerstva, čiji specijalistički staž je trajao 48 mjeseci, počev od 10.02.2014. godine,

-da su tužitelj i tužena dana 10.02.2014. godine zaključili Ugovor o specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva, kojim ugovorom su regulisale međusobna prava i obaveze vezane za obavljanje specijalističkog staža tužene,

-da je tužena položila specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva,

- da su tužitelj i tužena dana 14.05.2018. godine zaključili Ugovor o radu na neodređeno vrijeme, po kojem je tužena raspoređena na poslove i radne zadatke doktora medicine – specijaliste ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskom odjeljenju JU „Opća bolnica“ Konjic,

-da je tužena dana 21.10.2021 godine podnijela zahtjev za sporazumni raskid ugovora o radu i da joj je radni odnos prestao zaključno sa danom 25.10.2021. godine na osnovu Sporazuma o prestanku ugovora o radu broj: 01-04-713/2021 od 21.10.2021. godine,

- da je vještak finansijske struke u svom nalazu naveo da je tužitelj tuženoj za vrijeme trajanja specijalizacije u periodu od 10.02.2014. do 13.05.2018. godine isplaćivao plaću, naknadu za ishranu, uplaćivao doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje, te da je Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu uplatio iznos od 7.857,00 KM, kao i troškove polaganja specijalističkog ispita u iznosu od 1.000,00 KM, tako da su na ime tužene uplaćeni troškovi specijalizacije u iznosu od 96.568,04 KM, što sa naknadno uplaćenim doprinosima za PIO u iznosu od 21.899,91 KM, iznosi od 118.467,95 KM.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je djelimično usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice, uz obrazloženje da je otkazivanjem ugovora o radu od strane tužene za istu nastala obaveza vraćanja srazmjernog dijela uložениh sredstava od strane tužitelja u njenu specijalizaciju. Prvostepeni sud je primjenom odredbi člana 262., 264. i 265. st. 3. ZOO u vezi sa čl. 3. i 5. Ugovora o specijalizaciji, tuženu obavezao na isplatu iznosa od 70.381,80 KM jer je utvrdio da je tužena, nakon polaganja specijalističkog ispita, na radu kod tužitelja provela 41 mjesec i 12 dana, što predstavlja 40,59% od ukupnog perioda koji je po ugovoru bila dužna provesti na radu, pa da zbog toga tužitelju pripada pravo da zahtijeva vraćanje troškova specijalizacije u procentu od 59,41%, koji odgovara neispunjenom dijelu obaveze tužene.

Drugostepeni sud je odlučujući po žalbi tužitelja i tužene, žalbu tužitelja odbio, a žalbu tužene djelimično uvažio. U obrazloženju presude naveo je da je tužbeni zahtjev za isplatu duga, po zaključenim ugovorom o specijalizaciji, a koji se sastoji od isplaćenih plaća i drugih novčanih naknade iz radnog odnosa neosnovan jer u skladu s ugovorom o radu i odredbama Zakona o radu se ne mogu smatrati troškom specijalizacije. Drugostepeni sud je pri donošenju odluke cijenio i izraženi pravni stav Građanskog odjeljenja ovog suda, zauzet na sjednici održanoj 19.03.2025. godine, a koje glasi: „U troškove specijalizacije ne spadaju isplaćene bruto i neto plaće i druge naknade vezane za radni odnos, bez obzira gdje je specijalizant obavljao rad.“ U skladu sa ovim stavom drugostepeni sud je mišljenja da tužitelj od tužene može samo potraživati stvarne troškove, koji su nastali povodom specijalizacije tužene, kao što su troškovi mentorstva, specijalističkog ispita i slično, pa je utvrdio da je osnovan tužbeni zahtjev za isplatu naknade na ime plaćenih troškova polaganje specijalističkog ispita u iznosu od 1.000,00 KM, te tuženu obavezao na isplatu, dok je u preostalom djelu tužbeni zahtjev odbio.

Tužitelj u reviziji postavlja sporno pravno pitanje koje glasi: “Da li u troškove specijalizacije ulaze troškovi koji se odnose na stručno usavršavanje, odnosno osposobljavanje specijalizanta za rad kao specijaliste u drugoj zdravstvenoj ustanovi osim matične ustanove (troškovi mentorstva)?“

Revident navodi da tužitelju nisu dosuđeni ti troškovi, iako su nižestepeni sudovi utvrdili da je tužitelj KCUS isplatio iznos od 7.875,00 KM, tako da pobijana presuda nije

donesena u skladu sa izraženim pravnom stavom Građanskog odjeljenja ovog suda zauzetog na sjednici održanoj 19.03.2025. godine, pa smatra da bi zbog navedenog ovaj sud reviziju trebao dopustiti.

Po stavu ovog suda pobijana presuda se ne zasniva na pravnom shvatanju, koje je podudarno sa izraženim pravnim shvatanjem ovog suda zauzeto na sjednici održanoj 19.03.2025. godine, pa je dopuštanje predmetne revizije važno zbog ujednačavanja sudske prakse.

Članom 151. Zakona o zdravstvenoj zaštiti¹ propisano je da zdravstveni radnici imaju pravo i obavezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja kvaliteta zdravstvene zaštite. Stručno usavršavanje zdravstvenih radnika iz stava 1. ovog člana, osim specijalizacije i subspecijalizacije, obuhvata i posebne oblike stručnog usavršavanja kroz kontinuirano praćenje i usvajanje savremenih znanja i vještina iz pojedinih oblasti, a kojim se osigurava i unapređuje kvalitet zdravstvene zaštite. Članom 155. istog zakona propisano je da se specijalizacija i subspecijalizacija mogu obavljati na fakultetima zdravstvenog usmjerenja i ovlaštenim zdravstvenim ustanovama, a uvjete i način obavljanja, polaganja ispita i snošenja troškova, propisuje federalni ministar pravilnikom.

Članom 13. Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije² propisano je da zahtjev za odobrenje specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, Ministarstvu podnosi zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa, zajedno sa ličnim zahtjevom doktora medicine, doktora stomatologije ili magistra farmacije za kojeg se traži odobrenje specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, i da se uz zahtjev iz stavova 1. i 2. ovog člana, između ostalog, podnosi dokaz o uplati troškova specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, a koji će se koristiti za izmirenje naknada za voditelje programa, kao i glavnog mentora i komentora, dokaz o uplati troškova obavljanja dijela programa specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, koji je zajednički za sve specijalističke programe, a koji će se koristiti za izmirenje naknade za fakultete zdravstvenog usmjerenja.

Članom 14. istog Pravilnika propisano je da se iznos troškova specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, a kojim se izmiruje naknada za rad voditelja programa, kao i rad glavnog mentora i komentora, utvrđuje rješenjem ministra. Iznos troškova za obavljanje dijela programa specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, koji je zajednički za sve specijalističke programe i koji se doznava fakultetima zdravstvenog usmjerenja, utvrđuje se rješenjem ministra. Troškove iz stave 1. i 4. ovog člana snosi podnositelj zahtjeva za odobrenje specijalizacije, odnosno subspecijalizacije, iz člana 13. ovog Pravilnika.

Naime, u skladu sa citiranim odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnikom, koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja ugovora o specijalizaciji, kao i prema odredbama 38. i 39. važećeg Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika³ troškove obavljanja i polaganja specijalističkog i subspecijalističkog staža snosi podnositelj zahtjeva, što je u ovom slučaju tužitelj, kao zdravstvena ustanova, koja je tuženu uputila na specijalizaciju, kako to pravilno cijene i nižestepeni sudovi.

¹ „Sl. novine FBiH”, br. 46/10 i 75/13

² „Sl. novine F BiH”, br. 11/11, 17/11, 22/11, 26/11, 82/11, 41/12, 79/12, 55/13, 52/14 i 84/14

³ „Sl. novine F BiH”, broj 75/2020

Po stavu ovog suda, a shodno sadržaju navedenih propisa, u slučaju otkaza ugovora o radu, u skladu sa zaključenim ugovorom o specijalizaciji, specijalisti trebaju da naknade troškove koji su u izravnoj i neposrednoj vezi sa troškovima koji su prouzrokovani upućivanjem na specijalizaciju jer su to troškovi koji su po svojoj prirodi, karakteru i funkciji neophodni kako bi specijalizant upisao, obavljao, a potom i polagao specijalistički ispit zato što te troškove zdravstvena ustanova ne bi imala da specijalizanta nije uputila na specijalizaciju.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizilazi da je tužitelj za tuženu KCUS uplatio iznos od 7.875,00 KM, tako da po stavu ovog suda, drugostepeni sud nije pravilno ocijenio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, da je na ime specijalizacije tužene navedeni iznos uplaćen KCUS, a što je i tužena u svom iskazu potvrdila. Tužena je navela da je tužitelj uplatio navedeni iznos na ime troškova njenog stručnog usavršavanja, odnosno osposobljavanja kao specijalizanta za rad kao specijaliste KCUS i da je spremna da vrati taj iznos jer se radilo o troškovima specijalizacije. Tužena je svojim navodima potvrdila da utuženi iznos predstavlja stvarni trošak specijalizacije, koji je tužitelj imao zbog njenog upućivanja na specijalizaciju, iako taj trošak nije utvrđen rješenjem Federalnog ministarstva zdravlja, pa po stavu ovog suda tužitelju pripada pravo da isti potražuje.

Stoga tužitelj osnovano u reviziji ističe da drugostepeni sud nije pravilno primjenio materijalno pravo, kada je odbio tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 7.875,00 KM jer nije primjenio citirane odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti, i Pravilnika o specijalizaciji.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je ocijenio da je ostvaren revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava, pa je na osnovu odredbe člana 250. stav 1. ZPP odlučio da reviziju usvoji i drugostepenu presudu preinači, na način kako je to navedeno u izreci ove presude.

Prema odredbi iz člana 397. stav 2. ZPP, kada sud preinači odluku, protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučit će o troškovima cijelog postupka. Kako je preinačenjem drugostepene presude, tužitelj neznatno uspio u postupku i to u procentu manje od 10%, preinačenjem presude nije izmijenjen uspjeh stranaka u ovom postupku, niti su preinačenjem nastali novi troškovi postupka, zbog čega je odluka o troškovima postupka ostala neizmijenjena.

Tužitelj je u revizijskom postupku uspio u procentu od 100%, pa mu pripada pravo na isplatu troškova, koji se sastoje od sastava revizije u iznosu od 1.179,36 KM. Visina parničnih troškova utvrđena je primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata⁴- član 12., član 13. tačka 1. alineja a., b., c., tačka 3. alineja a. i član 31. stav 4, te primjenom člana 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine⁵, a u skladu s članom 179. stav 1. u vezi sa članom 421. ZPP-a određen je rok za ispunjenje činidbe.

Obzirom da odgovor na reviziju nije bio potreban za ovaj postupak, na osnovu člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku zahtjev tužene za naknadu za sastav odgovora na reviziju je odbijen.

Predsjednica vijeća
Jasminka Kubat, s.r.

⁴ "Službene novine F BiH", broj: 22/04

⁵ "Službene novine F BiH", broj: 18/05